

Brussel, 15 april 2015

Wordt Antwerpen de 'slimste' stad van België ?

Stadslab2050 en "Energie voor het Antwerpse hart" in de running voor de "Belfius Smart City Award 2015"

Enkele maanden geleden lanceerde Belfius in samenwerking met Knack en Le Vif/L'Express, Proximus en Accenture de eerste editie van de "Belfius Smart City Award", een wedstrijd¹ ter bekroning van de stad of gemeente met de grootste creativiteit op het vlak van duurzame innovatie. Na afloop van de preselecties werden tien projecten weerhouden voor de finale. Een van de tien genomineerde steden is Antwerpen met het project "Stadslab2050 - Energie voor het Antwerpse hart".

Als grote en kleine steden en gemeenten aantrekkelijk willen blijven, hebben ze geen andere keuze dan "smart" te worden. Dat wil zeggen dat ze slimme, vernieuwende en duurzame toepassingen moeten invoeren om hun milieu-impact te beperken, meer gebruik moeten maken van hernieuwbare energie en beter moeten inspelen op de essentiële behoeften van de burgers om de levenskwaliteit in de steden te verbeteren.

Belfius wil een echte dynamiek op gang helpen brengen rond het gegeven "Smart Cities" in België. Daarom organiseert de bankverzekeraar in samenwerking met Knack en Le Vif/L'Express en met de

¹ Zie reglement en beoordelingscriteria op www.knack.be/belfiussmartcity.

Een initiatief van

steun van Proximus en Accenture een wedstrijd voor de lokale besturen. Doel: het "slimste" project belonen dat wordt voorgedragen en gerealiseerd door een Belgische stad of gemeente.

Op 17 december selecteerde een vakjury van academici en "Smart Cities"-specialisten van voornoemde partners tien projecten die zich onderscheiden door hun duurzaam, innovatief en geïntegreerd karakter, waaronder het project "**Energie voor het Antwerpse hart**" dat voortvloeit uit Stadslab2050.

Samen werken aan een duurzame stad

Stadslab2050 (<http://stadslab2050.be/>) is een 'stedelijk laboratorium' dat de omslag naar een duurzaam Antwerpen wil helpen verwezenlijken. Stadslab2050 is een uniek samenwerkingsverband tussen overheid, bedrijven, bewoners en organisaties in de stad dat 'trajecten' (of 'thematische sporen') op touw zet rond een aantal onderwerpen. Het doel is telkens te komen tot concrete acties en experimenten die bijdragen aan een duurzame stad. Een van die trajecten heet "Energie voor het Antwerpse hart" en ging van start in maart 2014.

Samen met drie partners – *Smart Grid Flanders*, Unizo Antwerpen Stad en Eandis – wil het stadsbestuur versneld inzetten op energiebesparing en duurzame energie in 'het hart van Antwerpen' – een 'pilotgebied' dat zich uitstrekt van het Centraal Station tot aan de Schelde, *waar er druk gewerkt, gewinkeld en 'gerecreëerd' wordt*. Met dit traject hoopt de stad ook de kiemen te leggen van het winkelhart van de toekomst.

Schepen voor Leefmilieu Nabilla Ait Daoud: "We hebben ervoor gekozen om duurzaamheid van onderuit te gaan promoten. Elke verandering in de maatschappij moet van onderuit gebeuren als je wil dat ze duurzaam is. Vandaar ook dat Stadslab2050 en de samenwerking met partners zo belangrijk is. We roepen alle actoren op om mee te werken aan dit duurzaamheidsplan. Enkel op die manier kunnen we echt gaan voor een duurzaam Antwerpen in 2050."

Een eerste stap in dit traject was het verzamelen van ideeën voor energiebesparing. In april en mei 2014 kwamen 45 stakeholders samen in twee workshops om ideeën te bespreken, uitdagingen te formuleren en een trekker te vinden voor elke uitdaging. Hieruit kwamen niet minder dan 14 innoverende ideeën naar voren. Deze ideeën werden op 16 juni 2014 voorgesteld tijdens een 'ontmoetingsruimte' en door het 150-tal aanwezigen uit de hele stadsgemeenschap uitgewerkt tot concrete projectplannen of businessplannen. Voor sommige van de gelanceerde acties loopt nu al een *proof-of-concept* of pilootproject.

Een toneelbeeld van *smart city*-projecten die de stad zichtbaar duurzaam veranderen

Binnen het traject "Energie voor het Antwerpse hart" lopen vandaag **concrete acties en experimenten**. Zo is er bijvoorbeeld het idee voor een **energie pop-up store** als alternatieve locatie voor winkeliers die een grondige, energetische renovatie van hun pand willen doorvoeren. Een "**smart box**" die de **koeling, verlichting en verwarming slim aanstuurt, vermindert** de energiefactuur met **minstens 20%**. Eandis werkt een proefproject uit rond het **sluiten van winkeldeuren**, in het najaar en winter 2016 willen ze de eerste praktijktests opzetten. Rond het concept '**Energy Performance Contracting**' zijn er 3 piloten opgestart. In het eerste helpt EY diverse schoolgebouwen (Universiteit Antwerpen, Karel De Grote hogeschool, Atheneum Antwerpen en Steinerscholen Antwerpen) om hun energieverbruik terug te dringen (doel is hier 30% reductie). Een tweede pilootproject legt de focus meer op appartementsgebouwen en verenigingen van mede-eigenaars. Een laatste piloot loopt bij Antwerp World Diamond Centre (AWDC). Een eerste energieaudit levert daar voor AWDC 15% energiebesparing op via *Energy Performance Contracting*. AWDC gaat deze formule nu ook promoten bij andere gebouwbeheerders in de Antwerpse diamantwijk. Colruyt Group wil een low-impact winkel realiseren en heeft de ambitie om met elk nieuwbouwproject in de stad Antwerpen hierin een stap verder te gaan. Universiteit Antwerpen brengt **warmteverliezen in beeld**, een aanzet om in de toekomst slimme warmte-uitwisseling tussen gebouwen mogelijk te maken.

Een initiatief van

Zie de volledige lijst op <http://stadslab2050.be/energie-voor-het-antwerpse-hart-de-uitdagingen>.

Bepaalde acties en experimenten worden begeleid door consultants. Deze begeleiding behelst het helpen opmaken van een businessplan, het scherp stellen van het concept, of het mee voorbereiden van een info- en wervingsmoment. Vanuit Stadslab2050 worden ook subsidiekanalen gescreend om de stap van projectidee tot realisatie te versnellen en op te schalen. Via het stedelijke projectenfonds duurzame stad kunnen duurzame projectideeën tot maximaal 20.000 euro subsidie genieten. Daarnaast voert de stad gerichte communicatie over andere binnenlandse en Europese subsidiemogelijkheden. Stadslab2050 ondersteunt met feedback op het subsidievoorstel, de ondertekening van een intentieverklaring of zelfs met een partnerschap indien relevant.

Ten slotte is het een kerntaak van Stadslab2050 om de lopende acties zichtbaar te maken: het delen van goede praktijken, het engageren van stakeholders, het blijven motiveren en inspireren voor een duurzame stad ... Dit alles gebeurt via de Stadslab2050-website, nieuwsbrieven, een actieve Twitteraccount, een LinkedIn-groep en de overige communicatiekanalen van de stad. Najaar 2015 maakt Stadslab2050 de balans op en betrekken we zo veel mogelijk burgers, bedrijven en bezoekers bij een verdere uitrol van onze goede voorbeelden om van Antwerpen een duurzame stad te maken.

Stemming in november en uitreikingsplechtigheid op 2 december

In november zal het grote publiek – dus ook alle Antwerpenaars – uit de 10 genomineerde projecten kunnen stemmen voor het project van zijn voorkeur.

Bij de toekenning van de prijs voor het beste “Smart Cities”-project zal de vakjury rekening houden met de uitslag van die stemming. De uitreikingsceremonie van de Belfius Smart City Award 2015 zal plaatsvinden op 2 december 2015 in aanwezigheid van de tien geselecteerde steden en gemeenten.

Perscontact

Stad Antwerpen – Stadslab2050

Gert Vandermosten
Gert.Vandermosten@stad.antwerpen.be
+ 32 3 338 11 98 / + 32 485 30 13 83

Belfius

Ulrike Pommée
ulrike.pommee@belfius.be / press@belfius.be
+ 32 2 222 02 57 / + 32 495 18 35 17

Knack / RMG

Jos Grobben jos.grobben@roularta.be
Amid Faljaoui amid.faljaoui@roularta.be
Patrick Betrains patrick.betrains@knack.be
+ 32 2 702 45 11

Een initiatief van

